

नगर प्रहरी सेवा सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१

प्रस्तावना:

परिवर्तन गाउँपालिका मार्फत प्रवाह गरिने सेवाहरूलाई व्यवस्थित गर्दै परिवर्तन गाउँपालिकाको गाउँसभा, गाउँकार्यपालिका तथा अन्तर्गतका शाखाहरूको नीति कार्यक्रम तथा विभिन्न आदेशहरूको परिपालन गर्न गराउन तथा विपद् व्यवस्थापनमा गाउँपालिकाको तर्फबाट छिटो छरितो ढंगबाट उपस्थिती जनाउनका लागि नगर प्रहरी बल गठन गरि सञ्चालन परिचालन गर्न बाञ्छिन्निय भएकाले, परिवर्तन गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७५ को दफा ४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी परिवर्तन गाउँपालिकाको चौतिसौ गाउँकार्यपालिका बैठक मिति २०८१/०१/१८ बाट यो कार्यविधि स्वीकृत गरी लागू गरिएको छ ।

परिच्छेद-१ प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

क) यो कार्यविधिको नाम “परिवर्तन गाउँपालिकाको नगर प्रहरी सेवा सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१” रहेको छ ।

ख) यो कार्यविधि गाउँ कार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत भएको मिति देखि लागुहुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय र प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा—

क) “ऐन” भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ लाई सम्झनुपर्दछ ।

ख) “गाउँपालिका” भन्नाले परिवर्तन गाउँपालिका रोज्यालाई सम्झनुपर्दछ ।

ग) “कार्यालय” भन्नाले परिवर्तन गाउँपालिकाको प्रशासनिक केन्द्र रहेको कार्यालयलाई सम्झनु पर्दछ ।

घ) “अध्यक्ष” भन्नाले परिवर्तन गाउँपालिकाको अध्यक्षलाई सम्झनु पर्दछ ।

ङ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले परिवर्तन गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्दछ ।

च) “पदपूर्ति समिति” भन्नाले परिवर्तन गाउँपालिकाको “करार सेवामा जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५” को दफा ५ बमोजिम गठन हुने समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।

छ) “नगर प्रहरी” भन्नाले परिवर्तन गाउँपालिकाबाट नियुक्त प्रहरी कर्मचारीलाई सम्झनु पर्दछ ।

ज) “आर्थिक वर्ष” भन्नाले प्रत्येक वर्षकोश्रावण १ गतेदेखि शुरु भई आषाढ मसान्तमा समाप्त हुने अवधिलाई सम्झनुपर्दछ ।

झ) “गाउँकार्यपालिका” भन्नाले नेपालको संविधानको धारा २१६ को उपधारा (१), (२), (३) र (४) बमोजिम गठन भएको परिवर्तन गाउँपालिकाको कार्यपालिकालाई सम्झनुपर्दछ ।

ञ) “तोकिए बमोजिम” भन्नाले गाउँ कार्यपालिका वा गाउँसभाले समय समयमा निर्णय गरी तोकेको व्यवस्था सम्झनुपर्छ ।

ट) “जवान” भन्नाले नगर प्रहरी सेवाको प्रहरी जवान सम्झनुपर्छ ।

ठ) “नगर प्रहरी हवलदार” भन्नाले नगर प्रहरी सेवा हवलदार पदलाई सम्झनुपर्छ ।

ड) “नगर प्रहरी सहायक निरीक्षक” भन्नाले नगर प्रहरी सेवाको प्रमुख पदलाई सम्झनुपर्छ ।

परिच्छेद-२

नगर प्रहरी सेवा इकाइको गठन, पदपूर्ति, योग्यता, सेवा सुविधा र कार्य विवरण सम्बन्धी

३. नगर प्रहरी सेवा इकाइको गठन : (१) गाउँपालिकामा एक नगर प्रहरी सेवा इकाई रहनेछ जसमा देहाय बमोजिमका पदहरू सिर्जना गरी सेवा करारबाट पदपूर्ति गरिनेछ ।

क) नगर प्रहरी सहायक निरीक्षक - १ (जना)

ख) नगर प्रहरी हवलदार - १ (जना)

ग) प्रहरी जवान - ३ (जना) (मध्ये एक जना महिला अनिवार्य)

(२) उपदफा (१) बमोजिमका पदहरूमा पदपूर्ति गर्न पदपूर्ति समितिले खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा उम्मेदवार छनौट गरी नियुक्तिका लागि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष सिफारिस गर्नेछ ।

(३) पदपूर्ति समितिले आफ्नो कार्य सम्पादनको क्रममा आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित विषयको विज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

(४) पदपूर्ति समितिबाट नियुक्तिका लागि सिफारिस भएका उम्मेदवारहरूलाई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले नगर प्रहरी इकाई अन्तरगतको पदमा नियुक्ति दिनेछ ।

(५) सेवा विस्तारको आधारमा नगरपालिकाले नगर प्रहरी सेवा इकाइमा रहने गरी नगर प्रहरीको थप दरबन्दी सृजना गर्न सक्नेछ ।

६) नगर प्रहरी सेवा इकाईमा एक पटकका लागि नगसभाले स्वीकृत गरे बमोजिम बारुणयन्त्रमा खटिने चालक तथा फायर फाईटरहरूलाई सेवा परिवर्तनका लागि अवसर दिइनेछ । उक्त पदहरू स्वतः नगर प्रहरी जवान सरह कायम हुनेछ ।

४. नगर प्रहरी पदको लागि आवश्यक योग्यता: (१) नगर प्रहरी सेवा इकाइमा रहने पदहरूका लागि आवश्यक योग्यता देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) नेपाली नागरिक,

ख) छनौट परीक्षा शुरु हुने दिनसम्ममा १८ वर्ष उमेर पुरा भई ४० वर्ष ननाघेको,

ग) नैतिक पतन देखिनेफौजदारी अभियोगमा सजाय नपाएको,

घ) कुनै पनि राजनीतिक दलको सदस्य नरहेको,

ङ) कुनै विध्वंसात्मक क्रियाकलापमा संलग्न नभएको,

च) सहायक निरीक्षक पदको लागि प्रवीणता प्रमाणपत्र तह वा सो सरह, प्रहरी हवलदारका लागि १० कक्षा तथा जवान पदको लागि कक्षा ८ (आठ) उत्तीर्ण गरेको ।

छ) पदपूर्ति समितिले निर्धारण गरे बमोजिमको शारिरिक तन्दुरुस्ती भएको,

(२) उम्मेदवार छनौट गरिँदा नेपाल प्रहरी वा नेपाली सेनाबाट सेवा निवृत्त भएका उम्मेदवार तथा सुरक्षा सम्बन्धी सिप भएकालाई विशेष ग्राह्यता दिइनेछ ।

(३) साविक बारुणयन्त्रका कर्मचारी तथा सुरक्षा गार्डलाई प्रक्रिया पुरा गरी नगर प्रहरीमा रुपान्तरण गरिनेछ ।

५. पदपूर्ति समितिको काम, कर्तव्य तथा अधिकार : (१) पदपूर्ति समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) खुल्ला प्रतियोगिताको माध्यमबाट नगर प्रहरी अन्तरगतका पदहरूको छनौट परीक्षाको पाठ्यक्रम निर्धारण गर्ने,

ख) छनौट परीक्षाको कार्यतालिका बनाउने,

ग) परीक्षाको किसिम तोक्ने,

घ) पदपूर्तिका लागि विज्ञापन प्रकाशन गर्ने,

ङ) प्रकाशित विज्ञापन अनुसार दरखास्त दिने उम्मेदवारहरूको छनौट परीक्षा सञ्चालन गर्ने,

च) उम्मेदवारहरूले दिइएको परीक्षा र अन्तर्वार्तामा प्राप्त गरेको अंकको आधारमा योग्यताक्रम सूची तयार गरी नियुक्तिका लागि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष सिफारिस गर्ने ।

छ.) कुल रिक्त पदको बढीमा १५ प्रतिशतसम्म योग्यताक्रमानुसार वैकल्पिक उम्मेदवारको सूची तयार गरी प्रकाशन गर्ने,

(२) नियुक्तिका लागि सिफारिश भएको मितिले सात दिनभित्र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले नियुक्ति दिनु पर्नेछ ।

(३) नियुक्तिका लागि सिफारिस भएको कुनै उम्मेदवार सिफारिस भएको मितिले सात दिनभित्र नियुक्ति बुझ्न नआएमा सो पदको लागि मुख्य वैकल्पिक सूचीमा रहेको उम्मेदवारलाई नियुक्ति दिइनेछ ।

(४) पदपूर्ति समितिले नगर प्रहरी सेवा इकाई अन्तरगतका पदहरूको छनौट परीक्षा सञ्चालन गर्दा प्रचलित कानूनको बमोजिम कार्यविधि बनाई कार्यान्वयन गर्न सक्नेछ ।

(५) पदपूर्ति समितिका पदाधिकारीहरूले पदपूर्ति सम्बन्धि कार्य सम्पादन गर्दा प्रचलित नियमानुसारको बैठक भत्ता तथा अन्य सुविधा पाउनेछन ।

६. नगर प्रहरी कर्मचारीहरूको सुविधा: नगर प्रहरी सेवा इकाई अन्तरगतका कर्मचारीले अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको सुविधा पाउनेछन ।

७. कार्यविवरण: नगर प्रहरी कर्मचारीहरूको कार्यविवरण अनुसूची-२ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

८. दरखास्त शुल्क: नगर प्रहरी कर्मचारीहरूको दरखास्त शुल्क अनुसूची ३ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-३

नगर प्रहरी सेवा इकाईको काम कर्तव्य र अधिकार

९. नगर प्रहरी कर्मचारीका काम, कर्तव्य र अधिकार : (१) सार्वजनिक आवागमनमा बाधा पुऱ्याई बाटोमा राखिएका, सार्वजनिक स्थान ओगटेर राखिएका निर्माण सामग्री र पसल व्यवसायबाट भएका अवरोध हटाउन लगाउने हटाउन नमानेमा आफैहटाई हटाउँदा लागेको खर्च सम्बन्धित व्यक्तिबाट असूल उपर गर्न नगरपालिकामा पेश गर्ने,

(२) स्थानीय बजार तथा पार्किङ्ग स्थलको रेखदेख र व्यवस्थापन गर्ने,

(३) पालिका क्षेत्रभित्र दैनिक रुपमा सिर्जना हुने फोहरमैला निर्धारित प्रकृया बमोजिम निर्धारित समय र स्थानमा राख्न लगाउने,

(४) सार्वजनिक जग्गा बाटोमठ, मन्दिर, ढल, नाला, चोक, पोखरी मिचि कसैलेघर कम्पाउण्ड टहरा वा त्यस्त अन्य निर्माण कार्य गरेको, अनधिकृत रुपले उपभोग गरेको र गाउँपालिकाबाट निर्माण इजाजत नलिई भवन लगायतको संरचना निर्माण गरेको देखिएमा सोको प्रतिवेदन गाउँपालिका अध्यक्ष समक्ष पेश गर्ने,

(५) छाडा पशुनियन्त्रणमा लिई नगर सभाले तोके बमोजिमको जरीवाना लिई पशु धनीलाई जिम्मा दिने । जरिवाना तिर्न इन्कार गरेमा नियन्त्रणमा लिइएको पशु लिलाम प्रक्रियामा लैजाने,

(६) स्वास्थ्यका लागि हानिकारक, सडे गलेका र उपभोग्य म्याद समाप्त भएका खाद्य पदार्थ विक्री वितरणमा रोक लगाउने र त्यसरी रोक लगाउँदा पनि विक्री गरेको पाइएमा त्यस्ता सामानहरूको विवरण तत्काल तयार गरी गाउँपालिकामा प्रतिवेदन पेश गर्ने,

(७) रोगी वा कानूनले निषेध गरेका पशुपंक्षी, जीवजन्तुहरू काटमार गर्न नदिने र त्यस्ता पशुपंक्षी जीवजन्तुका मासुविक्री वितरणमा रोक लगाउने र अटेर गरेमा त्यस्ता मासुजफत गरी सुरक्षित रुपमा नष्ट गर्ने,

(८) छाडा कुकुर नियन्त्रण गर्ने र मरेका जीवजन्तु समयमै गाडन लगाउने।

(९) खतरा उत्पन्न हुने किसिमका रुख, जोखिमपूर्ण घर पखाल, टेलिफोन तथा बिजुलीको तार, पोलको लगत तयार गरी गाउँपालिका अध्यक्ष समक्ष पेश गर्ने,

(१०) गाउँपालिका अन्तरगतका मुख्य बजारस्थित वडा समिति, टोल विकास संस्था, आमा समूह तथा सामुदायिक प्रहरीसंगको सहकार्यमा सरसफाई अभियान सञ्चालन गरी गाउँपालिकाले तोकेको सरसफाई सम्बन्धी मापदण्डको कार्यान्वयन गर्ने,

(११) न्यायिक समितिले गरेका मिलापत्र तथा निर्णयको कार्यान्वयन गर्न सहयोग गर्ने,

(१२) सार्वजनिक, ऐलानी र पर्ती जग्गा, सार्वजनिक भवन, सम्पदा तथा भौतिक पूर्वाधारको संरक्षण र सुरक्षा गर्ने/ गराउने,

- (१३) गाउँ कार्यपालिका र गाउँसभाबाट पारित ऐन, कार्यविधि, नीति तथा निर्णय कार्यान्वयन गर्ने/ गराउने,
- (१४) गाउँपालिकाको चल, अचल सम्पत्ति (भवन, जग्गा, पार्क, मेशिन, उपकरण आदि) को सुरक्षा गर्ने ।
- (१५) ईजाजत विना पेशा, व्यवसाय गरेको फेला परेमा सोको प्रतिवेदन तयार गरी गाउँपालिकामा पेश गर्ने,
- (१६) गाउँपालिका क्षेत्रमा भित्ति लेखन, पोल ब्यानर, क्रस ब्यानर र विज्ञापन नीतिले निषेध गरेको विज्ञापन प्रचारप्रसार सामाग्री तथा पोस्टर टाँस्ने कार्यमा पूर्णतया प्रतिबन्ध लगाउने अटेर गर्नेलाई जरिवाना गर्न सिफारिस गर्ने,
- (१७) विना ईजाजत ब्यानर, होडिङ्ग बोर्ड, ग्लोबोर्ड, नियोनसाईन लगायतका अन्य विज्ञापन सामाग्री राखेको पाईएमा ईजाजत लिन लगाउने,
- (१८) गाउँपालिकाबाट आयोजना हुने सभा,सम्मेलन,तालिम,अभ्यास कार्यक्रम आदि र स्थानीय स्तरमा हुने सभा समारोह, परम्परा तथा जात्रा चाडपर्वमा सरुवा व्यवस्थापन गर्ने',
- (१९) नापतौलका सामाग्रीको चेक जाँच गर्ने, पसल व्यवसायमा मूल्य सूचि राख्न लगाउन,
- (२०) होटल, रेष्टुरेन्ट, गेष्ट हाउस, मसाज पार्लर जस्ता व्यवसायहरु स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम सञ्चालन भए नभएको विषयमा अनुगमन गर्ने र मापदण्ड अनुरूप सञ्चालन नभएको पाईएमा कारवाहीका लागि गाउँपालिकामा प्रतिवेदन पेश गर्ने,
- (२१) अरुलाई बाधा पुग्ने गरी लाउड स्पिकर रेडियो वा ध्वनी उत्पादन गर्ने अन्य उपकरण प्रयोग गर्न नदिने,
- (२२) गाउँपालिकामा ध्वनी, धुवा, प्रकाश अथवा अन्य कुनै कारणले सार्वजनिक रुपमा बाधा पुग्ने गरी उद्योग धन्दा सञ्चालनमा रोक लगाउन,
- (२३) दमकल (Firer Brigade) सेवालाई २४ सै घण्टा चुस्त र दुरुस्त राख्ने कार्यमा सहयोग गरी आगलागी भएको अवस्थामा तुरुन्त दमकल सहित आगलागी स्थलमा गई आगलागी नियन्त्रण गर्न सहयोग गर्ने,
- (२४) विपद् वा महामारी फैलिएको स्थानमा खोजी,उद्धार तथा राहतका लागि तुरुन्त खटिएर जाने,
- (२५) गाउँपालिका अध्यक्ष र प्रमुख प्रशाशकीय अधिकृतबाट प्राप्त आदेश कार्यान्वयन गर्ने,
- (२६) गाउँ कार्यपालिकाले तोके बमोजिमका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

परिच्छेद - ४

आचरण तथा विदा सम्बन्धी

१०. आचरण सम्बन्धी व्यवस्था: नगर प्रहरी सेवा इकाई अन्तरगतका प्रहरीले देहाय बमोजिमको आचरण पालना गर्नु पर्नेछ ।

क) दान उपहार लिन नहुने: सरकारी कामको सिलसिलामा गाउँपालिकाको स्वीकृति विना स्वदेशी वा विदेशी संघ संस्था, निकाय वा व्यक्ति कसैबाट पनि कुनै प्रकारकोदान, बक्स, पुरस्कार, कोसेली र उपहार स्वीकार गर्नु हुदैन ।

ख) चन्दा लिन नहुने : नगर प्रहरी कर्मचारीले गाउँपालिकाको पूर्व स्वीकृति विना कुनै पनि कामको निमित्त कुनै पनि किसिमको चन्दा माग्न, स्वीकार गर्न र अरु कुनै किसिमको आर्थिक सहायता लिनु हुदैन ।

ग) सम्पत्तिको विवरण दिनुपर्ने: यो कार्यविधि बमोजिम नियुक्ति हुने प्रहरी कर्मचारीले नियुक्ति भएको मितिले ६० दिन भित्र र प्रत्येक आर्थिक वर्ष शुरु भएको मितिले साठी दिनभित्र निर्धारित ढाँचा बमोजिमको सम्पत्ति विवरण भरी कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ ।

घ) व्यापार व्यवसाय गर्न नहुने: कुनै पनि नगर प्रहरी कर्मचारीले गाउँपालिकाको स्वीकृति बेगर देहायका काम गर्नु हुदैन :

१. कुनै व्यापार गर्न,

२. कुनै फर्मको हिस्सेदार वा सञ्चालक हुन र

३. आफ्नो नाममा दर्ता गरी व्यवसाय चलाउन ।

ड) कार्यालयसँग सम्बन्धित कुराहरु प्रकाश गर्न नहुने: नगर प्रहरी कर्मचारीले कार्यालयसँग सम्बन्धित आफुले थाहा पाएका कुराहरु गाउँपालिकाको अनमति बेगर अरु कसैलाई भन्नुपत्र पत्रिकालाई जानकारी दिनुवा आफैले लेखेर प्रकाशन गर्नु हुँदैन । तर, साहित्यिक, कलात्मक, ऐतिहासिक अथवा वैज्ञानिक र व्यवसायिक विषयको लेख रचनाहरु प्रकाशन गर्दा गाउँपालिकाको पूर्व स्वीकृति लिनुपर्ने छैन ।

च) आलोचना गर्न नहुने: नगर प्रहरी कर्मचारीले गाउँपालिकाको नीति विरुद्ध हुने गरी वा नगरवासीको भावनामा खलल पुग्नेगरी भाषण, सम्वाद गर्नु हुँदैन ।

छ) निर्वाचनमा भाग लिन नहुने: नगर प्रहरी कर्मचारीले कुनैपनि राजनैतिक दलबाट उम्मेदवार भै निर्वाचनमा भाग लिन, कसैको निमित्त मत माग्न वा अन्य कुनै प्रकारले प्रभाव पार्नुहुँदैन । तर कसैलाई मत दिएको वा दिने विचार गरेको कुरा प्रकट नगरी प्रचलित कानूनबमोजिम आफ्नो मताधिकार गोप्य रुपमा प्रयोग गर्न बाधा पर्ने छैन ।

ज) राजनीतिमा भाग लिन नहुने: नगर प्रहरी कर्मचारीले कुनै राजनैतिक दल र सोसँग सम्बन्धित संस्थाको सदस्य बन्न, राजनीतिमा भाग लिन, राजनैतिक संस्थालाई सहायताको निमित्त चन्दा दिन अथवा कुनै राजनैतिक संस्था वा आन्दोलनलाई अन्य कुनै प्रकारले आफ्नो प्रभाव पार्ने गरी सहयोग गर्न हुँदैन ।

झ) समय पालन र नियमितता: नगर प्रहरी कर्मचारीले ठिक समय तथा नियमित रुपमा कार्यालयमा हाजिर हुनुपर्दछ र साधारणतया बिदा स्वीकृत नगराई कार्यालयमा अनुपस्थित रहनु हुँदैन ।

ञ) अनुशासन र आज्ञापालन: नगर प्रहरी कर्मचारीले अनुशासित भई आफ्नो कर्तव्य तत्परताको साथ पालना गर्नु पर्दछ ।

ट) नगर प्रहरी कर्मचारीले आफ्नो कार्यालयको काम सम्बन्धी कुरामा आफूभन्दा माथिका अधिकृतले दिएको आज्ञालाई तदारुकता साथ पालन गर्नुपर्दछ । ठ) नगर प्रहरी कर्मचारीले आफूभन्दा माथिका सबै अधिकृतहरु प्रति उचित आदर प्रकट गर्नुपर्नेछ ।

ड) नगर प्रहरी कर्मचारीले बाहिरी प्रभाव पार्न नहुने: नगर प्रहरी कर्मचारीले आफ्नो नोकरी सम्बन्धी कुरामा आफूभन्दा माथिका अधिकृतमाथि कुनै अनुचित प्रभाव पार्न अथवा प्रभाव पार्ने प्रयत्न गर्नुहुँदैन ।

ढ) बहुविवाह, बालविवाह, अनमेल विवाह गर्न वा गराउन हुँदैन,

ण) नगर प्रहरी कर्मचारीले मादक पदार्थ सेवन गर्नु हुँदैन ।

११. बिदा : नगर प्रहरी कर्मचारीले वर्षभरिमा देहाय बमोजिमको बिदा पाउने छन ।

१) भैपरी आउने पर्व बिदा: यो बिदा वर्षभरिमा जम्मा बाह्र दिनमा नबढाई लिन सकिनेछ । वर्षको अन्तमा सञ्चित रहेको यो बिदा आगामी वर्षको लागि जिम्मेवारी सरेने छैन ।

२) किरिया बिदा: कुल धर्म अनुसार आफै किरिया बस्नु परेमा वा प्रहरी कर्मचारीको बाबुआमा, बाजेबज्यै, छोराछोरी वा सासु ससुराको मृत्यु भएको वा पुरुष कर्मचारीको पत्नी र महिला कर्मचारीको पतिको मृत्यु भएको अवस्थामा पन्ध्र दिन किरिया बिदा दिइनेछ ।

३) प्रसुती बिदा: महिला प्रहरी कर्मचारी गर्भवती भएमा निजले सुत्केरीको अधिपछि गरी साठी दिन प्रसुति बिदा लिन पाउनेछ ।

१) प्रसुति बिदा सेवा अवधिभर दुई पटक मात्र दिइनेछ ।

२) यो कार्यविधि बमोजिम बिदामा बसेको प्रहरी कर्मचारीले बिदा बसे अवधिको पुरा तलब पाउनेछ

३) बिदा अधिकारको कुरा होइन सहूलियत मात्र हुनेछ ।

४) यो कार्यविधि बमोजिमको सबै बिदाहरु प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले अख्तियारी दिएको अधिकृतले स्वीकृत गर्नेछ ।

१२. बिदा नलिई घर बस्न नहुने: (१) यो कार्यविधि बमोजिम बिदा नलिई गैर हाजिर बस्न पाइने छैन ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम बिदा नलिई गैर हाजिर बस्ने प्रहरी कर्मचारीलाई गाउँपालिकाले सेवाबाट हटाउन सक्नेछ ।

परिच्छेद - ५

सजाय तथा उत्तरदायित्व सम्बन्धी व्यवस्था

१३. सजाय सम्बन्धी व्यवस्था : (१) नगर प्रहरी कर्मचारीलाई देहायको अवस्थामा सजाय गर्न सकिनेछ ।

क) आफ्नो जिम्मेवारीको काम सन्तोषजनक रूपमा सम्पादन नगरेमा,

ख) अनुसाशनहिन कार्य गरेमा, ग) आचरण विपरित कार्य गरेमा,

घ) दिइएकोआदेश निर्देशनको पालना नगरेमा,

ड) मनासिव कारणविना वा विदा नलिई गैरहाजिर भएमा,

च) लापरवाही कार्य गरी कार्यालयलाई हानी नोक्सानी पुऱ्याएमा,

छ) आचरण विपरितको कार्य गरेमा,

ज) प्रचलित कानून विपरितको कार्य गरेमा ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको कार्य गरेको प्रमाणित हुन आएमा सम्बन्धित प्रहरी कर्मचारीलाई देहाय बमोजिमको सजाय गरिनेछ ।

१. नसियत दिने,

२. शारीरिक थकाई हुने(फटिक) सजाय गर्ने,

३. लापरवाही गरी नगरपालिकालाई नोक्सानी भए बमोजिमको रकम निजको तलब भत्ता वा प्रचलित कानून बमोजिम गरी निज वा निजको एकाघर सगोलका परिपवारको सदस्यको नाममा रहेको चल अचल सम्पत्तीबाट अशुल गर्ने,

४. भविष्यमा स्थानीय तहमा अयोग्य नठहरिने गरी नोकरीबाट बर्खास्त गर्ने,

५. भविष्यमा स्थानीय निकायमा अयोग्य ठहरिने गरी नोकरीबाट बर्खास्त गर्ने ।

(३) माथि उपदफा (२) मा जेसुकै लेखिएको भए तापनि कुनै प्रहरी कर्मचारीलाई सजाय दिनुअघि आफ्नो सफाई पेश गर्नका लागि मनासिव समय दिइनेछ ।

१४. प्रशासनिक नियन्त्रण सम्बन्धी : नगर प्रहरीका सबै कर्मचारीहरु गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मार्फत प्रशासन शाखाको प्रत्यक्ष प्रत्यक्ष रेखदेख र नियन्त्रणमा रहनेछन ।

परिच्छेद-६

विविध

१५. समावेशी सम्बन्धी व्यवस्था: नगर प्रहरी सेवालार्ई समावेशी बनाउन सो सेवामा पहिलो पटक खुल्ला प्रतियोगिताबाट पदपूर्ति हुने पदसंख्यालाई सय प्रतिशत मानी सोको तेत्तीस प्रतिशत महिला उम्मेदवारहरुको बीचमा मात्र प्रतिस्पर्धा गराई पदपूर्ति गरिनेछ ।

१६. तालीम सम्बन्धी व्यवस्था : नगर प्रहरी सेवा इकाईमा रहने कर्मचारीहरुको लागि आधारभूत तालीमको व्यवस्था गाउँपालिकाले गर्नेछ ।

१७. पोशाक तथा दर्ज्यानी चिन्ह: (१) नगर प्रहरी सेवा इकाईका प्रहरी कर्मचारीहरुले तोकिए बमोजिमको औपचारिक पोशाक तथा दर्ज्यानी चिन्ह लगाउनु पर्नेछ । (२) नगर प्रहरीले लगाउने पोशाक र दर्ज्यानी चिन्हको रंग र ढाँचा गाउँ कार्यपालिकाले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

१८. चाडपर्व खर्च: नगर प्रहरी सेवा इकाईका कर्मचारीहरुलाई आफ्नो जातीय परम्परा अनुसार मनाइने चाडपर्व खर्च वापत बर्षिक एक महिनाको आधारभूत तलब बराबरको रकम भूक्तानी दिइनेछ । तर, यो सुविधा छ महिना सेवा अवधि भूक्तान नभई पाइने छैन ।

१९. कार्यविधिको व्याख्या: यो कार्यविधि कार्यान्वयनको क्रममा कार्यविधिमा रहेको कुनै वाक्यंश र हरफहरु सम्बन्धमा अस्पष्टता आई द्विविधा उत्पन्न भएमा गाउँ कार्यपालिकाले गरेको व्याख्या बमोजिम कार्यान्वयन हुनेछ ।

२०. कार्यविधिको संशोधन: यो कार्यविधिको संशोधन गाउँ कार्यपालिकाको बैठकबाट हुनेछ ।

अनुसूची-१

(नियम ६ सँग सम्बन्धित)

नगर प्रहरी सेवा इकाई अन्तरगतका कर्मचारीले पाउने सुविधा

१. नगर प्रहरी सेवाका कर्मचारीहरूलाई सम्बन्धीत पदको कामका लागि हाजिर भएको दिनदेखि नै तलब भत्ता उपलब्ध गराइनेछ ।
२. नगर प्रहरी सेवाका कर्मचारीहरूको तलब भत्ता गाउँकार्यपालिकाले तोकेबमोजिम हुनेछ ।
३. नगर प्रहरीलाई वार्षिक रुपमा एक पटक पोषाक भत्ता उपलब्ध गराइनेछ । पोषाक भत्ताको रकम नेपाल सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ ।
४. नगर प्रहरी सेवाका कर्मचारीहरूको विमा गाउँकार्यपालिकाको निर्णयानसार गरिनेछ ।

अनुसूची-२

(नियम ७ सँग सम्बन्धित)

नगर प्रहरी सेवा इकाईका प्रहरी कर्मचारीहरूको कार्य विवरण

१. सहायक प्रहरी निरीक्षक कार्य विवरण:

- क) नगर प्रहरी सेवा इकाई प्रमुख भै कामकाज गर्ने,
- ख) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मातहत र प्रशासन शाखाको समन्वयमा रही कार्य सम्पादन गर्ने,
- ग) प्रहरी जवानहरूलाई ड्यूटी खटाई निजहरूको कार्य सम्पादनको अनुगमन गर्ने,
- घ) नगर प्रहरी सेवा इकाईको काम, कर्तव्य र अधिकारमा उल्लेखित कार्यहरू प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्ने/ गराउने,
- ङ) कार्य सम्पादन सम्बन्धी दैनिक तथा साप्ताहिक रुपमा प्रतिवेदन तयार गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष पेश गर्ने,
- च) नगर प्रहरी जवानहरूको मनोबल वृद्धि हुने खालका अतिरिक्त क्रियाकलापहरूको आयोजना गर्ने,
- छ) उत्कृष्ट कार्य सम्पादन गर्ने जवानहरूको अभिलेख राखी पुरस्कृत गर्न गाउँपालिकामा सिफारिस गर्ने,
- ज) गाउँ कार्यपालिकाबाट तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने

२. प्रहरी हवलदार तथा जवान को कार्य विवरण:

- क) नगर प्रहरी सेवा इकाई प्रमुखको प्रत्यक्ष मातहतमा रही कामकाज गर्ने,
- ख) आफु खटिएको क्षेत्रमा इमान्दारी, वफादारी र समन्वयात्मक रुपमा कार्य सम्पादन गर्ने,
- ग) कार्य सम्पादन सम्बन्धी दैनिक तथा साप्ताहिक रुपमा प्रतिवेदन तयार गरी नगर प्रहरी सेवा इकाई प्रमुख समक्ष पेश गर्ने,
- घ) गाउँ कार्यपालिकाबाट तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

अनुसूची-३

(नियम ८ सँग सम्बन्धित)

नगर प्रहरी कर्मचारीहरूको दरखास्त शुल्क:

१. नगर प्रहरी नायब निरीक्षक : रु.१,०००/-
२. नगर प्रहरी सहायक निरीक्षक : रु.८००/-

३. नगर प्रहरी हवलदार : रु. ७००/-

४. नगर प्रहरी जवान : रु. ५००/-